

آمارگیری از فعالیتهای مربوط به معادن و انتشار مستمر نتایج آن، از سال ۱۳۳۳ توسط وزارت صنایع و معادن وقت آغاز شد. این آمارها هر سال همزمان با انتشار "آمار فعالیتهای صنعتی"، در ضمیمه‌ی نشریه‌ی مزبور به چاپ می‌رسید، ولی از سال ۱۳۳۹ آمارهای مربوطه در نشریه‌ای مستقل تحت عنوان "آمار فعالیتهای معدنی ایران" منتشر گردید. اولین سرشماری از معادن کشور، در آذرماه سال ۱۳۴۲ توسط وزارت اقتصاد اجرا شد. از سال ۱۳۴۲ تا سال ۱۳۵۳، دفتر آمار وزارت اقتصاد با استفاده از آمارهای دفاتر معادن مناطق مختلف کشور، هر سال آماری از فعالیتهای معادن جمع‌آوری و منتشر می‌کرد. در سال ۱۳۵۳، دومین سرشماری از معادن متشکل کشور با همکاری مرکز آمار ایران و وزارت صنایع و معادن اجرا شد. از سال ۱۳۵۳ تا سال ۱۳۵۷، مرکز آمار ایران به طور سالانه بخشی از معادن را تحت عنوان معادن منتخب مورد آمارگیری قرار داد. از سال ۱۳۵۷ تا سال ۱۳۶۳، به دلیل عدم اجرای طرحهای آماری و نیز فراهم نبودن آمارهای ثبتی جامع، این بخش از فعالیتهای اقتصادی دچار خلاء آماری شد. در سالهای ۱۳۶۴ و ۱۳۶۵، مرکز آمار ایران به آمارگیری از معادن تحت پوشش بخش عمومی اقدام کرد و در سال ۱۳۶۶، سومین سرشماری از معادن کشور را به مرحله ی اجرا درآورد. از سال ۱۳۶۷ تا ۱۳۸۶ به استثنای سال ۱۳۷۰، آمارگیری از معادن کشور به طور سالانه انجام پذیرفته است. آمار و اطلاعات ارائه شده در این فصل، از نتایج آمارگیری از معادن در حال بهره برداری کشور و آمارهای گزارش شده توسط اداره‌ی کل تعاون استان حاصل شده است، که شامل مشخصات و سرمایه گذاری مشخصات عمومی شرکت‌های تعاونی معدنی فعال می باشد.

درمورد آمارهای ارائه شده توضیح نکات زیر ضروری است:

- ۱ - در طرح آمارگیری از معادن در حال بهره برداری کشور، معادن شن و ماسه به روش نمونه گیری و سایر معادن به صورت سرشماری، مورد آمارگیری قرار می گیرند.
- ۲ - در این فصل برای طبقه بندی فعالیتهای بخش معدن، از طبقه بندی بین المللی فعالیتهای اقتصادی (I.S.I.C)، استفاده شده است.

تعاریف و مفاهیم به کار رفته در این فصل شرح زیر است:

معدن: مجموعه‌ی کانسار (ذخیره معدنی که بهره برداری از آن اقتصادی می باشد) و ماشین آلات و تسهیلاتی است که به منظور اکتشاف، تجهیز و بهره برداری و کانه آرایزی از

۵- معدن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱

کانسار ایجاد شده است. کانه آرایي نیز به کلیه‌ی عملیات فیزیکی و شیمیایی که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه و یا تفکیک کانه‌ها از یکدیگر صورت می‌گیرد، اطلاق می‌شود.

معدن در حال بهره‌برداری: معدنی است که دارای مجوز بهره‌برداری از وزارت صنایع و معادن (برای معادن غیر از شن و ماسه) یا از شهرداری‌ها و فرمانداری‌ها (برای معادن شن و ماسه) می‌باشد و در سال آمارگیری، حداقل مدت ۳۰ روز به صورت پیوسته یا ناپیوسته، مجموعه‌ای از عملیات استخراج (در پاره‌ای از موارد همراه با کانه‌آرایي) برای به دست آوردن کانه‌ی قابل فروش در آن انجام می‌شود.

مدیریت خصوصی: مدیریتی است که توسط افراد یا مؤسسات خصوصی اعمال می‌شود.

مدیریت عمومی: مدیریتی است که توسط وزارتخانه‌ها، سازمان‌های دولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها و شهرداری‌ها اعمال می‌شود.

شاغلان: کلیه‌ی افرادی هستند که در داخل یا خارج معدن به صورت تمام وقت یا پاره وقت برای معدن کار می‌کنند. شاغلان، از نظر وظیفه‌ای که به عهده دارند به شاغلان خط تولید (ماهر و غیرماهر) و سایر شاغلان تفکیک می‌شوند.

شاغلان ماهر خط تولید: کارکنانی هستند که به اعتبار دانش فنی و تجربه‌ای که کسب کرده‌اند، توانایی انجام یک قسمت از کار فنی خط تولید را داشته باشند. مانند مهندسان، تکنسین‌های فنی، استادکاران، سرکارگران، کارگران ماهر، تعمیرکاران و رانندگان.

شاغلان ساده ی خط تولید : کارکنانی هستند که شغل مورد تصدی آنان در خط تولید نیاز به تعلیم و کسب تجربه ندارد، مانند کارگران ساده، باربران، بارگیران.

سایر شاغلان: کارکنانی هستند که در معدن یا دفتر مرکزی به کار اداری، مالی و خدماتی اشتغال دارند و عموماً کارمند نامیده می‌شوند.

جبران خدمات مزد و حقوق بگیران: عبارت است از پرداخت مزد و حقوق و سایر پرداختی‌ها (پول، کالا و...) به مزد و حقوق بگیران.

— منظور از مزد و حقوق، مجموع پرداختی‌های کارگاه به صورت پول و یا کالا تحت عنوان مزد و حقوق به مزد و حقوق بگیران است.

— سایر پرداختی‌ها (پول، کالا و...) شامل پاداش، اضافه کار، هزینه‌ی خوراک و پوشاک، هزینه‌ی ایاب و ذهاب، حق اولاد، حق عائله مندی، حق مأموریت، بدی آب و هوا، سهم کارفرما از بیمه‌های اجتماعی، خواربار، بلیط اتوبوس و... به مزد و حقوق بگیران است.

تولید مواد معدنی: مجموع مواد معدنی حاصل از یک رشته فعالیت استخراج است که به اشکال گوناگون قابل عرضه به بازار می باشد. شایان ذکر است که در بعضی از رشته فعالیت ها یا معادن، مواد معدنی به همان صورتی که از کانسار استخراج می شود عرضه می گردد در صورتی که در بعضی دیگر از رشته فعالیت ها یا معادن، مواد استخراج شده پس از انجام عملیات فیزیکی یا شیمیایی لازم به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله، تفکیک کانه ها و یا افزایش عیار ماده خام به بازار عرضه می شود. ضمناً در یک رشته فعالیت ممکن است چند ماده معدنی به دست آید. مثلاً در رشته فعالیت استخراج سنگ مس، کنسانتره مس و کنسانتره مولیبدن حاصل می شود که مجموع آنها تولید رشته فعالیت مزبور به حساب می آید.

ارزش تولیدات: ارزش مواد معدنی استخراج شده و سایر تولیدات معدن به قیمت تولیدکننده، یعنی قیمت فروش به مشتریان در محل معدن است.

سرمایه گذاری (ارزش تغییرات اموال سرمایه ای): عبارت است از تغییرات ایجاد شده در ارزش اموال سرمایه ای (ماشین آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری وسایل نقلیه، ساختمان و زمین، راه اختصاصی، توسعه و اکتشاف و سایر) شامل ارزش خرید، تحصیل یا ساخت اموال سرمایه ای جدید و هزینه تعمیرات اساسی اموال سرمایه ای موجود در معدن منهای ارزش فروش یا انتقال اموال سرمایه ای.

ارزش افزوده: عبارت است از ارزش دریافتی ها (ستانده ها) منهای ارزش پرداختی ها (داده ها).

ارزش دریافتی ها (ستانده ها): عبارت است از ارزش تولیدات مواد معدنی، سایر تولیدات، ساخت و تعمیر اساسی اموال سرمایه ای توسط شاغلان و سایر دریافتی های معادن که شامل دریافتی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی ساختمان و لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین آلات آزمایشگاه و... می باشد.

ارزش پرداختی ها (داده ها): عبارت است از ارزش مواد و ابزار و وسایل کار کم دوام، سوخت مصرف شده، آب و برق خریداری شده و سایر پرداختی ها که شامل پرداختی بابت کارهای کنتراتی، تعمیرات جزئی ساختمان و لوازم و تجهیزات اداری، تعمیرات جزئی ماشین آلات، آزمایشگاه و... می باشد.

شرکت تعاونی: شرکتی است متشکل از اشخاص حقیقی با حداقل ۷ عضو که تمام یا حداقل ۵۱ درصد از سرمایه آن به وسیله ی اعضا تأمین گردد و طبق مقررات موجود در قانون بخش تعاونی به ثبت رسیده باشد. یادآور می شود که قبل از تعیین حداقل اعضا شرکت های تعاونی براساس قانون مزبور، بعضی از شرکت های تعاونی با اعضا کمتر از ۷ نفر تشکیل شده است.

۵- معادن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱

شرکت تعاونی معدنی: نوعی شرکت تعاونی است که در زمینه استخراج، بهره‌برداری و فروش مواد استخراج‌شده از معادن فعالیت دارد.

گزیده اطلاعات

بر اساس نتایج طرح آمارگیری از معادن در سال ۱۳۸۷ تعداد ۱۱۱ معدن در حال بهره‌برداری در استان وجود داشته است. نتایج این طرح نشان داد که در این تعداد معادن فعال استان، تعداد ۱۷۸۰ نفر شاغل بوده است. در همین سال مقدار ۵۲۹۳۱۲۰ تن محصول از کل معادن استان برداشت شده که ارزش ریالی آن برابر ۹۴۹۲۹۶ میلیون ریال بوده است. بررسی معادن استان با در نظر گرفتن ارزش افزوده پرداختی و دریافتی نشان داد که ارزش افزوده این تعداد معادن در سال ۱۳۸۷ برابر ۷۴۷۱۷۴ پرداختی‌ها برابر ۱۲۰۰۷۳ و ستانده برابر ۸۶۷۲۴۷ میلیون ریال بوده است.

در سال ۱۳۹۱، در سطح استان تعداد ۳۹ شرکت تعاونی معدنی فعال با ۴۱۸ نفر شاغل و با سرمایه ۴۴۹۵۸۹۲ هزار ریال مشغول به فعالیت بوده است. در بین شهرستانهای استان بیشترین تعداد شرکت تعاونی معدنی فعال مربوط شهرستان تبریز با ۱۱ شرکت بوده که در این تعداد شرکت ۱۳۴ نفر مشغول به فعالیت می‌باشد.

۱-۵- مشخصات عمومی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

تعداد شاغلان	تعداد معادن	تعداد معادن			سال و فعالیت
		مدیریت خصوصی	مدیریت عمومی	جمع	
۴۲۶۷	۱۰۰۸	۱۱۲	۱۴	۱۲۶	۱۳۷۵
۲۰۸۴۸	۱۳۴۴	۱۲۵	۲۰	۱۴۵	۱۳۸۰
۷۰۹۹۲	۱۶۱۲	۸	۸۶	۹۴	۱۳۸۵
۱۳۴۲۵۵	۱۶۰۳	۷	۸۱	۸۸	۱۳۸۶
۷۵۳۳۴	۱۷۸۰	۱۰۲	۹	۱۱۱	۱۳۸۷
۱۴۵۰۸۶	۴۵۹۸	۲۲۷	۸	۲۳۵	۱۳۸۹
۲۳۸۱۱۹	۴۳۶۱	۲۲۲	۹	۲۳۱	۱۳۹۰
۳۰۸	۱۱	۱	۰	۱	استخراج زغال سنگ
۰	۰	۰	۰	۰	استخراج سنگهای آهنی
۱۲۶۰۹۲	۲۶۳۸	۳	۰	۳	استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
۰	۰	۰	۰	۰	سرب و روی
۰	۰	۰	۰	۰	سنگ طلا
۱۲۶۰۹۲	۲۶۳۸	۳	۰	۳	سنگ مس
۰	۰	۰	۰	۰	کرومیت
۰	۰	۰	۰	۰	منگنز
۰	۰	۰	۰	۰	بوکسیت
۰	۰	۰	۰	۰	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۹۳۰۴۲	۱۴۲۲	۱۶۸	۹	۱۷۷	استخراج سنگ، شن و ماسه و ...
۲۴۰۷۵	۵۲۴	۸۳	۴	۸۷	شن و ماسه
۳۳۵۴۴	۴۰۷	۳۱	۰	۳۱	سنگ تزئینی
۱۳۳۱۴	۲۶۰	۳۲	۱	۳۳	سنگ لاشه
۴۳۱۵	۲۴	۰	۱	۱	سنگ بالاست
۶۷۵۲	۱۰۶	۸	۲	۱۰	سنگ آهک
۱۱۰۴۲	۱۰۱	۱۴	۱	۱۵	سنگ گچ
۳۵۰۰	۵۲	۹	۰	۹	کائولن و خاک نسوز
۰	۰	۰	۰	۰	دولومیت
۰	۰	۰	۰	۰	بنتونیت و گل سرشوی
۰	۰	۰	۰	۰	منیزیت و گل سفید

۵- معادن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی -۱۳۹۱

۵-۱- مشخصات عمومی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

سال و فعالیت	تعداد معادن			تعداد شاغلان	جبران خدمات مزد و حقوق بگیران (میلیون ریال)
	جمع	مدیریت عمومی	مدیریت خصوصی		
استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...	۱	۰	۱	۷	۳۸۸
سولفات سدیم	۰	۰	۰	۰	۰
باریت، خاک سرخ و زرد	۱	۰	۱	۷	۳۸۸
فلورین	۰	۰	۰	۰	۰
سولفات استرونیوم و بر	۰	۰	۰	۰	۰
زرنیخ، فسفات و ید	۰	۰	۰	۰	۰
زاج سنگ و طبیعی	۰	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک	۴	۰	۴	۲۲	۱۰۸۴
سیلیس	۲	۰	۲	۱۵	۱۱۳۳
پوکه معدنی	۳۳	۰	۳۳	۱۹۰	۱۲۳۶۲
فلدسپات	۰	۰	۰	۰	۰
تالک	۰	۰	۰	۰	۰
صدف دریایی و میکا	۰	۰	۰	۰	۰
سایر سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق	۱	۰	۱	۵	۲۱۱

※: اطلاعات معادن در سال ۱۳۸۸، انتشار نیافته است.

مأخذ- مرکز آمار ایران

۲-۵- تعداد شاغلان معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت

سایر کارکنان (اداری، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۱۸۶	۲۵۳	۵۶۹	۱۰۰۸	۱۳۷۵
۳۶۵	۲۴۱	۵۲۳	۱۰۸۴	۱۳۸۰
۳۸۱	۶۶۱	۴۰۲	۱۶۱۲	۱۳۸۵
۳۲۸	۵۳۳	۷۴۲	۱۶۰۳	۱۳۸۶
۲۸۸	۴۳۰	۷۱۲	۱۷۸۰	۱۳۸۷
۸۴۸	۵۰۹	۳۲۴۱	۴۵۹۸	۱۳۸۹
۸۸۰	۱۵۱۶	۱۹۶۵	۴۳۶۱	۱۳۹۰
۵	۱	۵	۱۱	استخراج زغال سنگ
۰	۰	۰	۰	استخراج سنگهای آهنی
۳۸۷	۱۱۹۴	۱۰۵۷	۲۶۳۸	استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی و...
۰	۰	۰	۰	سرب و روی
۰	۰	۰	۰	سنگ طلا
۳۸۷	۱۱۹۴	۱۰۵۷	۲۶۳۸	سنگ مس
۰	۰	۰	۰	کرومیت
۰	۰	۰	۰	منگنز
۰	۰	۰	۰	بوکسیت
۰	۰	۰	۰	کبالت، آنتیموان و تیتانیوم
۳۹۵	۲۶۸	۷۵۹	۱۴۲۲	استخراج سنگ، شن و ماسه و...
۱۷۲	۶۰	۲۹۲	۵۲۴	شن و ماسه
۱۰۷	۱۲۵	۱۷۵	۴۰۷	سنگ تزئینی
۶۸	۴۰	۱۵۲	۲۶۰	سنگ لاشه
۵	۵	۱۴	۲۴	سنگ بالاست
۱۹	۱۳	۷۴	۱۰۶	سنگ آهک
۲۴	۲۵	۵۲	۱۰۱	سنگ گچ
۱۶	۱۶	۲۱	۵۲	کائولن و خاک نسوز
۰	۰	۰	۰	دولومیت
۰	۰	۰	۰	بنتونیت و گل سرشوی
۰	۰	۰	۰	مینریت و گل سفید

۵- معادن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱

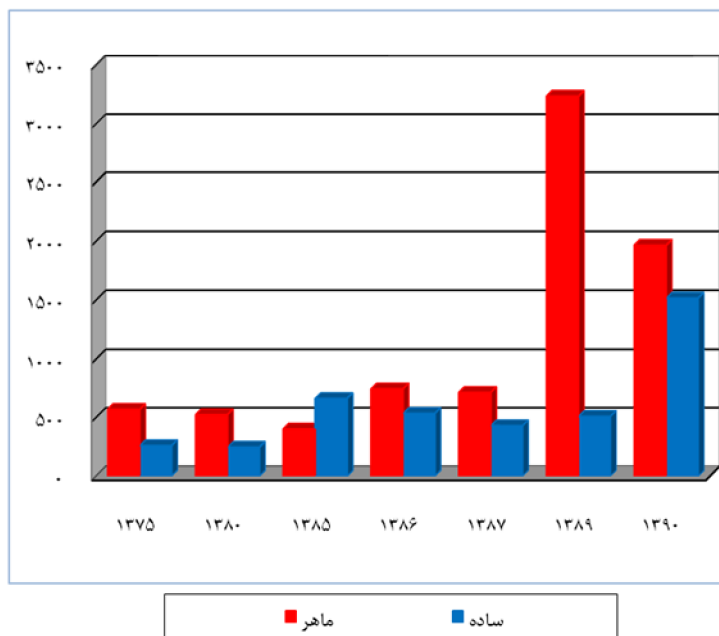
۲-۵- تعداد شاغلان معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

سایر کارکنان (اداری، مالی و خدماتی)	کارکنان خط تولید		جمع	سال و فعالیت
	ساده	ماهر		
۱	۰	۵	۷	استخراج مواد معدنی شیمیایی و...
۰	۰	۰	۰	سولفات سدیم
۱	۰	۵	۷	باریت، خاک سرخ وزرد
۰	۰	۰	۰	فلورین
۰	۰	۰	۰	سولفات استرونیوم و بر
۰	۰	۰	۰	زرنيخ، فسفات و يد
۰	۰	۰	۰	زاج سنگ و طبیعی
۳	۱۰	۸	۲۲	استخراج نمک
۳	۲	۹	۱۵	سیلیس
۶۹	۲۱	۱۰۰	۱۹۰	پوکه معدنی
۰	۰	۰	۰	فلدسپات
۰	۰	۰	۰	تالک
۰	۰	۰	۰	صدف دریایی و میکا
۲	۳	۰	۵	سایر سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق

※: اطلاعات معادن در سال ۱۳۸۸، انتشار نیافته است.

مأخذ- مرکز آمار ایران

۵-۱- شاغلان معدن در حال بهره برداری برحسب کارکنان خط تولید در طی سالهای ۱۳۷۵-۱۳۹۰

منبع: جدول ۵-۲

۵- معدن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱

۳-۵- مقدار ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

فعالیت	مقدار (تن)	ارزش (هزارریال)
	۱۳۸۰ (۱)	۱۳۸۰
جمع	۰۰۰	۷۹۵۷۸۲۱۶
استخراج زغال سنگ	۰۰۰	۱۱۱۵۰۰۰
استخراج سنگ آهن	۰۰۰	۰
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی	۰۰۰	۱۲۴۸۲۰۰۰
سرب و روی	۰۰۰	۰
سنگ طلا	۰۰۰	۰
سنگ مس	۰۰۰	۱۲۱۸۸۰۰۰
کرومیت	۰۰۰	۰
منگنز	۰۰۰	۲۹۴۰۰۰
بوکسیت	۰۰۰	۰
کبالت	۰۰۰	۰
آنتیموان	۰۰۰	۰
استخراج سنگ، شن و ماسه و...	۰۰۰	۵۸۹۰۶۹۱۲
شن و ماسه	۰۰۰	۰
سنگ تزئینی	۰۰۰	۱۳۶۴۳۴۴۲
سنگ لاشه	۰۰۰	۳۷۶۵۵۰۷
سنگ بالاست	۰۰۰	۲۲۵۶۳۷۵
سنگ آهک	۰۰۰	۱۶۹۱۷۲۱۲
سنگ گچ	۰۰۰	۷۹۴۵۲۴۰
کائولن، خاک نسوز و	۰۰۰	۱۴۳۷۶۱۳۶
دولومیت	۰۰۰	۰
بنتونیت و گل سرشوی	۰۰۰	۰
منیزیت و گل سفید	۰۰۰	۰

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱ ۵ - معدن

۳-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

فعالیت	مقدار (تن)	ارزش (هزارریال)
	۱۳۸۰	۱۳۸۰
استخراج مواد معدنی شیمیایی و...	۹۲۰۰	۱۱۴۸۸۲۴
سولفات سدیم	۰	۰
باریت	۹۲۰۰	۱۱۴۸۸۲۴
خاک سرخ و زرد	۰	۰
فلوزین	۰	۰
سولفات استرونیسم	۰	۰
بر	۰	۰
زرنيخ	۰	۰
زاج	۰	۰
فسفات	۰	۰
استخراج نمک	۲۳۸۹۵	۱۳۱۱۲۵۰
استخراج سایر مواد معدنی و...	۴۷۸۱۹۲	۴۶۱۴۲۳۰
سیلیس	۴۶۷۷۷۷	۱۱۵۹۸۵۱
پوکه معدنی	۰	۳۴۲۶۳۷۹
فلدسپات	۱۰۴۱۵	۰
تالک	۰	۰
پنبه نسوز	۰	۰
صدف دریایی	۰	۰
میکا	۰	۲۸۰۰۰
فیروزه	۰	۰
عقیق	۰	۰

۵- معادن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی -۱۳۹۱

۳-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (هزارریال)		مقدار (تن)		فعالیت
۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۴	
۲۹۰۸۶۸۲۱۰	۱۳۶۶۱۹۴۴۷	۵۰۱۳۶۹۱	۲۳۴۶۹۵۲	جمع
۴۸۴۲۵۰۰	۵۱۱۳۵۰۰	۱۲۱۵۰	۱۱۰۵۰	استخراج زغال سنگ
.	۴۷۵۰۰۰	.	۱۰۰۰	استخراج سنگ آهن
۸۰۸۶۴۰۰۰	۶۸۰۰۰۰۰	۲۰۲۱۶	۸۰۰	استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	.	سرب و روی
.	.	.	.	سنگ طلا
۸۰۸۶۴۰۰۰	۶۸۰۰۰۰۰	۲۰۲۱۶	۸۰۰	سنگ مس
.	.	.	.	کرومیت
.	.	.	.	منگنز
.	.	.	.	بوکسیت
.	.	.	.	کبالت
.	.	.	.	آنتیموان
۱۶۳۷۷۱۸۴۸	۱۰۵۸۲۷۰۴۶	۴۱۹۷۲۵۷	۱۸۵۴۲۰۶	استخراج سنگ، شن و ماسه و...
.	.	.	.	شن و ماسه
۲۷۲۶۲۰۰۲	۴۰۳۴۵۵۹۷	۷۹۸۷۹	۱۴۱۸۳۹	سنگ تزئینی
۵۹۵۲۵۰۰	۶۴۵۰۷۰۰	۱۸۳۴۲۰	۲۰۳۷۷۸	سنگ لاشه
۵۰۰۰۰۰۰	۱۴۱۰۰۰۰	.	.	سنگ بالاست
۶۴۴۳۲۱۲۰	۲۹۸۶۲۵۱۲	۲۰۹۷۰۷۸	۷۴۱۱۳۰	سنگ آهک
۳۸۳۵۸۱۳۷	۲۳۸۱۱۵۹۱	۱۲۵۹۰۱۴	۶۹۳۸۸۹	سنگ گچ
۲۲۷۶۷۰۸۹	۳۹۴۶۶۴۵	۵۷۷۸۶۶	۷۳۵۷۰	کائولن، خاک نسوز و
.	.	.	.	دولومیت
.	.	.	.	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	منیزیت و گل سفید

۳-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

فعالیت		مقدار (تن)		ارزش (هزارریال)	
		۱۳۸۴	۱۳۸۵	۱۳۸۴	۱۳۸۵
استخراج مواد معدنی شیمیایی و...					
سولفات سدیم		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
باریت		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
خاک سرخ وزرد		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
فلوزین		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
سولفات استرونیسم		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
بر		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
زرنیخ		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
زاج		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
فسفات		۱۰۴۰۰	۳۰۰۰	۲۰۸۰۰۰۰	۷۵۰۰۰۰
استخراج نمک					
استخراج سایر مواد معدنی و...					
سیلیس		۱۱۹۰۰۹	۳۹۴۳۰۸	۶۹۰۴۶۹۶	۳۰۱۹۰۶۰۲
پوکه معدنی		۱۱۶۲۰۹	۳۹۴۳۰۸	۱۶۳۶۹۷۲	۲۴۳۵۶۵۴۰
فلدسپات		۲۸۰۰	۰	۸۹۶۰۰۰	۵۸۳۴۰۶۲
تالک		۰	۰	۰	۰
پنبه نسوز		۰	۰	۰	۰
صدف دریایی		۰	۰	۰	۰
میکا		۰	۰	۰	۰
فیروزه		۰	۰	۰	۰
عقیق		۰	۰	۰	۰

۵- معادن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی -۱۳۹۱

۳-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (تن)		فعالیت
۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۹۴۹۲۹۶	۵۱۷۲۱۵۷	۵۲۹۳۱۲۰	۸۵۹۰۶۸۰۰۰	جمع
۵۱۹۰	۶۵۰۰	۱۴۲۰۰	۱۹۷۰۰۰۰	استخراج زغال سنگ
.	.	.	.	استخراج سنگ آهن
.	۹۸۱۴۳	.	۶۱۴۰۵۳۰۰۰	استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی
.	.	.	.	سرب و روی
.	.	.	.	سنگ طلا
۶۷۴۸۸۶	۹۸۱۴۳	۱۱۲۴۸۱	۶۱۴۰۵۳۰۰۰	سنگ مس
.	.	.	.	کرومیت
.	.	.	.	منگنز
.	.	.	.	بوکسیت
.	.	.	.	کبالت
.	.	.	.	آنتیموان
۲۱۴۹۴۰	۳۸۳۵۱۷۵	۴۴۱۹۰۹۸	۱۷۴۵۲۳۰۰۰	استخراج سنگ، شن و ماسه و...
.	.	.	.	شن و ماسه
۷۰۷۹۱	۱۶۴۷۸۴	۱۶۷۰۴۱	۷۴۸۲۸۰۰۰	سنگ تزئینی
۱۰۷۵۸	۲۷۷۷۰۷	۲۸۳۶۴۰	۱۱۴۰۲۰۰۰	سنگ لاشه
۷۵۰۰	.	.	.	سنگ بالاست
۶۸۰۴۲	۲۱۳۹۰۷۰	۲۳۶۴۴۷۶	۴۷۵۸۰۰۰۰	سنگ آهک
۳۱۵۹۸	۶۹۳۹۶۲	۸۲۷۳۵۲	۲۲۰۹۵۰۰۰	سنگ گچ
۲۶۲۵۱	۵۵۹۶۵۲	۷۷۶۵۸۹	۱۸۶۱۸۰۰۰	کائولن، خاک نسوز و
.	.	.	.	دولومیت
.	.	.	.	بنتونیت و گل سرشوی
.	.	.	.	منیزیت و گل سفید

۳-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

ارزش (میلیون ریال)		مقدار (تن)		فعالیت
۱۳۸۷	۱۳۸۶	۱۳۸۷	۱۳۸۶	
۱۸۰۰	۵۵۶۰۰۰	۶۰۰۰	۲۱۵۰	استخراج مواد معدنی شیمیایی و...
.	.	.	.	سولفات سدیم
۱۸۰۰	۵۵۶۰۰۰	۶۰۰۰	۲۱۵۰	باریت
.	.	.	.	خاک سرخ وزرد
.	.	.	.	فلوزین
.	.	.	.	سولفات استرونیسم
.	.	.	.	بر
.	.	.	.	زرنیخ
.	.	.	.	زاج
.	.	.	.	فسفات
۲۱۳۱۳	۱۵۰۵۱۰۰۰	۵۵۷۳۶۴	۴۳۳۱۷۴	استخراج نمک
۳۱۱۶۷	۵۲۹۱۶۰۰۰	۱۸۳۹۷۷	۷۹۷۰۱۵	استخراج سایر مواد معدنی و...
۹۵۹۵	۴۰۰۰۰۰۰	۱۸۲۹۷۷	۵۰۰۰۰۰	سیلیس
۲۰۸۲۲	۱۲۴۴۶۰۰۰	.	۲۹۶۰۱۵	پوکه معدنی
.	.	.	.	فلدسپات
۲۵۰	.	۵۰۰	.	تالک
.	.	.	.	پنبه نسوز
.	.	.	.	صدف دریایی
.	.	.	.	میکا
.	.	.	.	فیروزه
.	۴۷۰۰۰۰	.	۱۰۰۰	عقیق

۳-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت

فعالیت	مقدار (تن)	ارزش (میلیون ریال)
	۱۳۹۰	۱۳۹۰
جمع	۹۰۷۲۰۰۰	۲۸۸۶۵۶۴
استخراج زغال سنگ	۱۰۰۰	۱۰۴۷
استخراج سنگهای آهنی	.	.
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی	۱۶۸۰۰۰	۲۱۱۵۵۴۳
سرب و روی	.	.
سنگ طلا	.	.
سنگ مس	۱۶۸۰۰۰	۲۱۱۵۵۴۳
کرومیت	.	.
منگنز	.	.
بوکسیت	.	.
کبالت، آنتیموان و تیتانیوم	.	.
استخراج سنگ، شن و ماسه و...	۷۲۹۸۰۰۰	۵۸۶۳۳۹
شن و ماسه	۲۲۷۳۰۰۰	۹۱۱۱۲
سنگ تزئینی	۲۳۶۰۰۰	۱۹۱۳۹۳
سنگ لاشه	۱۲۰۰۰۰۰	۵۸۵۵۰
سنگ بالاست	۱۵۰۰۰۰	۱۲۰۰۰
سنگ آهک	۲۶۶۷۰۰۰	۱۷۱۷۵۲
سنگ گچ	۷۷۲۰۰۰	۶۱۵۳۲
کائولن و خاک نسوز	۴۷۳۰۰۰	۳۷۲۶۲
دولومیت	.	.
بنتونیت و گل سرشوی	.	.
منیزیت و گل سفید	.	.

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱ ۵ - معدن

۳-۵- مقدار و ارزش تولید مواد معدنی معادن در حال بهره برداری بر حسب فعالیت (دنباله)

فعالیت	مقدار (تن)	ارزش (میلیون ریال)
	۱۳۹۰	۱۳۹۰
استخراج مواد معدنی شیمیایی و...	۳۰۰۰	۱۴۷۵
سولفات سدیم	.	.
باریت، خاک سرخ و زرد	۳۰۰۰	۱۴۷۵
فلورین	.	.
سولفات استرونیوم و بر	.	.
زرنیک، فسفات و ید	.	.
زاج سنگ و طبیعی	.	.
استخراج نمک	۲۳۷۰۰۰	۱۲۲۰۱
سیلیس	۱۳۹۰۰۰	۸۵۸۷۶
پوکه معدنی	۷۵۲۰۰۰	۴۶۰۲۱
فلدسپات	.	.
تالک	.	.
صدف دریایی و میکا	.	.
سایر سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق	۱۰۰۰	۸۰۰

۱- توضیح اینکه اطلاعات مربوط به مقدار تولید در سال ۱۳۸۰ در دسترس نمی باشد.

مأخذ- مرکز آمار ایران

۵- معدن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱

۴-۵- ارزش افزوده و ارزش پرداختیها و دریافتیهای معادن در حال بهره برداری

بر حسب فعالیت: ۱۳۹۰ (میلیون ریال)

فعالیت	ارزش افزوده	پرداختیها (داده ها)	دریافتیها (ستانده ها)
جمع	۲۲۳۲۴۲۷	۶۷۷۳۴۴	۲۹۰۹۷۷۱
استخراج زغال سنگ	۹۴۵	۱۰۲	۱۰۴۷
استخراج سنگهای آهنی	.	.	.
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی و...	۱۶۵۳۲۶۵	۴۶۷۷۸۸	۲۱۲۱۰۵۳
سرب و روی	.	.	.
سنگ طلا	.	.	.
سنگ مس	۱۶۵۳۲۶۵	۴۶۷۷۸۸	۲۱۲۱۰۵۳
کرومیت	.	.	.
منگنز	.	.	.
بوکسیت	.	.	.
کبالت، آنتیموان و تیتانیوم	.	.	.
استخراج سنگ، شن و ماسه و...	۴۳۷۰۰۹	۱۶۶۳۴۷	۶۰۳۳۵۷
شن و ماسه	۶۲۴۹۱	۳۰۰۸۹	۹۲۵۸۰
سنگ تزئینی	۱۵۹۶۰۳	۴۳۶۰۸	۲۰۳۲۱۱
سنگ لاشه	۳۵۴۵۵	۲۴۳۱۹	۵۹۷۷۴
سنگ بالاست	۱۱۸۶۳	۱۳۷	۱۲۰۰۰
سنگ آهک	۱۴۱۹۱۵	۳۲۰۷۳	۱۷۳۹۸۹
سنگ گچ	۲۵۶۸۲	۳۶۱۲۱	۶۱۸۰۳
کائولن و خاک نسوز	۲۶۲۹۶	۱۱۱۱۵	۳۷۴۱۱
دولومیت	.	.	.
بنتونیت و گل سرشوی	.	.	.
منیزیت و گل سفید	.	.	.

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱ ۵ - معدن

۴-۵- ارزش افزوده و ارزش پرداختیها و دریافتیهای معادن در حال بهره برداری
بر حسب فعالیت: ۱۳۹۰ (دنباله)(میلیون ریال)

فعالیت	ارزش افزوده	پرداختیها (داده ها)	دریافتیها (ستانده ها)
استخراج موادمعدنی شیمیایی و...	۱۰۷۷	۳۹۸	۱۴۷۵
سولفات سدیم	.	.	.
باریت، خاک سرخ و زرد	۱۰۷۷	۳۹۸	۱۴۷۵
فلورین	.	.	.
سولفات استرونیوم و بر	.	.	.
زرنیخ، فسفات و ید	.	.	.
زاج سنگ و طبیعی	.	.	.
استخراج نمک	۸۲۴۰	۴۰۸۱	۱۲۳۲۲
سیلیس	۷۷۸۲۲	۸۰۵۴	۸۵۸۷۶
پوکه معدنی	۲۷۲۵۲	۱۹۱۵۲	۴۶۴۰۵
فلدسپات	.	.	.
تالک	.	.	.
صدف دریایی و میکا	.	.	.
سایر سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی،	۵۱۹	۳۰۵	۸۲۴
فیروزه و عقیق			

مأخذ- مرکز آمار ایران

۵- معدن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی -۱۳۹۱

۵-۵- سرمایه گذاری معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه

ای : ۱۳۹۰ (میلیون ریال)

فعالیت	کل سرمایه گذاری	ماشین آلات، ابزار و وسایل کار با دوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ساختمان و تاسیسات (بدون زمین)
جمع	۱۰۳۹۵۷	۸۱۱۹۶	۴۹۰۹	۹۹۴۵
استخراج زغال سنگ	۲۶	.	.	.
استخراج سنگهای آهنی	.	.	.	.
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی و...	۲۱۶۴۳	۱۴۹۰۰	۸۵	۶۵۰۰
سرب و روی	.	.	.	.
سنگ طلا	.	.	.	.
سنگ مس	۲۱۶۴۳	۱۴۹۰۰	۸۵	۶۵۰۰
کرومیت	.	.	.	.
منگنز	.	.	.	.
بوکسیت	.	.	.	.
کبالت، آنتیموان و تیتانیوم	.	.	.	.
استخراج سنگ، شن و ماسه و...	۶۵۲۲۵	۵۴۵۹۸	۴۵۴۷	۳۳۲۸
شن و ماسه	۱۱۶۶۳	۷۳۸۱	۲۸۹۴	۶۲۸
سنگ تزئینی	۳۲۸۸۳	۳۱۰۹۲	۱۴۱۸	۱۸۲
سنگ لاشه	۵۰۱۰	۴۲۰۵	۱	۱۰۰
سنگ بالاست	.	.	.	.
سنگ آهک	۴۰۱۳	۳۸۵۵	۳	.
سنگ گچ	۱۱۶۵۶	۸۰۶۵	۲۳۱	۲۴۱۸
کائولن و خاک نسوز	۵۸۱	۴۹۱	.	.
دولومیت	.	.	.	.
بنتونیت و گل سرشوی	.	.	.	.
منیزیت و گل سفید	.	.	.	.

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱ ۵ - معدن

۵-۵- سرمایه گذاری معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه ای :

۱۳۹۰ (دنباله) (میلیون ریال)

فعالیت	کل سرمایه گذاری	ماشین آلات، ابزار و وسایل کار بادوام و تجهیزات اداری	وسایل نقلیه	ساختمان و تاسیسات (بدون زمین)
استخراج مواد معدنی شیمیایی و...	.	.	.	.
سولفات سدیم	.	.	.	.
باریت، خاک سرخ و زرد	.	.	.	.
فلورین	.	.	.	.
سولفات استرونیوم و بر	.	.	.	.
زرنیخ، فسفات و ید	.	.	.	.
زاج سنگ و طبیعی	.	.	.	.
استخراج نمک	۱۵۹	۱۵۷	.	.
سیلیس	۴۲۹۳	۷۹	۵	.
پوکه معدنی	۱۱۹۹۴	۱۰۹۳۶	۲۶۶	۱۱۷
فلدسپات	.	.	.	.
تالک	.	.	.	.
صدف دریایی و میکا	.	.	.	.
سایر سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق	۳۶	۳۶	.	.

۵- معادن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی -۱۳۹۱

۵-۵- سرمایه گذاری معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه
۱۳۹۰ (دنباله) (میلیون ریال)

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم افزارهای رایانه ای	سایر
جمع	۷۴۹۵	۲	۲۵۱	۱۶۳
استخراج زغال سنگ	۲۶	۰	۰	۰
استخراج سنگهای آهنی	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگهای فلزی غیر آهنی و...	۰	۰	۱۵۸	۰
سرب و روی	۰	۰	۰	۰
سنگ طلا	۰	۰	۰	۰
سنگ مس	۰	۰	۱۵۸	۰
کرومیت	۰	۰	۰	۰
منگنز	۰	۰	۰	۰
بوکسیت	۰	۰	۰	۰
کبالت، آنتیموان و تیتانیوم	۰	۰	۰	۰
استخراج سنگ، شن و ماسه و...	۲۵۱۸	۰	۹۳	۱۴۲
شن و ماسه	۶۳۴	۰	۰	۱۲۶
سنگ تزئینی	۱۵۴	۰	۲۱	۱۶
سنگ لاشه	۷۰۴	۰	۰	۰
سنگ بالاست	۰	۰	۰	۰
سنگ آهک	۱۵۶	۰	۰	۰
سنگ گچ	۸۷۰	۰	۷۲	۰
کائولن و خاک نسوز	۸۹	۰	۰	۰
دولومیت	۰	۰	۰	۰
بنتونیت و گل سرشوی	۰	۰	۰	۰
منیزیت و گل سفید	۰	۰	۰	۰

سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی - ۱۳۹۱ ۵ - معدن

۵-۵- سرمایه گذاری معادن در حال بهره برداری برحسب فعالیت و نوع اموال سرمایه
ای : ۱۳۹۰ (دنباله) (میلیون ریال)

فعالیت	راه اختصاصی	توسعه و اکتشاف	نرم افزار های رایانه ای	سایر
استخراج مواد معدنی شیمیایی و ...	۰	۰	۰	۰
سولفات سدیم	۰	۰	۰	۰
باریت، خاک سرخ و زرد	۰	۰	۰	۰
فلورین	۰	۰	۰	۰
سولفات استرونیوم و بر	۰	۰	۰	۰
زرنیک، فسفات و ید	۰	۰	۰	۰
زاج سنگ و طبیعی	۰	۰	۰	۰
استخراج نمک	۰	۲	۰	۰
سیلیس	۴۲۰۸	۰	۰	۰
پوکه معدنی	۶۵۴	۰	۰	۲۱
فلدسپات	۰	۰	۰	۰
تالک	۰	۰	۰	۰
صدف دریایی و میکا	۰	۰	۰	۰
سایر سنگهای قیمتی و نیمه قیمتی، فیروزه و عقیق	۰	۰	۰	۰

مأخذ-مرکز آمار ایران

۵- معدن..... سالنامه آماری استان آذربایجان شرقی -۱۳۹۱

۵-۶- مشخصات عمومی شرکتهای تعاونی معدنی فعال در پایان سال

سال و شهرستان	تعداد	عضو	شاغلان	سرمایه (هزار ریال)
۱۳۷۰	۴	۴۶	۴۶	۱۲۳۴۱۰
۱۳۷۵	۱۷	۱۶۸	۱۷۸	۱۷۸۱۹۵۰
۱۳۸۰	۲۴	۳۲۹	۳۴۳	۲۲۳۹۹۴۲
۱۳۸۵	۳۳	۴۸۷	۴۵۰	۶۷۰۰۳۴۲
۱۳۸۷	۲۸	۵۹۷	۳۱۷	۳۲۳۸۸۷۵
۱۳۸۸	۳۱	۶۸۳	۳۳۳	۳۹۴۰۳۳۵
۱۳۸۹	۵	۳۵	۶۷	۱۳۸۶۰۰
۱۳۹۰	۳۶	۴۷۸	۳۹۴	۳۸۴۵۲۹۲
۱۳۹۱	۳۹	۷۳۵	۴۱۸	۴۴۹۵۸۹۲
آذرشهر	۴	۹۳	۲۳	۷۸۵۴۶۰
اسکو	۰	۰	۰	۰
اهر	۰	۰	۰	۰
بستان آباد	۴	۳۰۱	۱۱	۷۴۰۳۰۰
بناب	۲	۸۲	۱۱	۹۵۲۱۷
تبریز	۱۱	۸۸	۱۳۴	۱۱۸۲۵۵۰
جلفا	۰	۰	۰	۰
چاراویماق	۱	۷	۷	۴۲۰۰۰
خدا آفرین	۰	۰	۰	۰
سراب	۰	۰	۰	۰
شیراز	۱	۱۲	۴۲	۷۲۰۰۰۰
عجبشیر	۰	۰	۰	۰
کلبر	۱	۷	۱	۶۳۰۰۰
مراغه	۷	۶۷	۷۰	۴۶۹۴۷۵
مرند	۳	۴۳	۳۶	۱۷۷۹۰
ملکان	۰	۰	۰	۰
میانه	۳	۲۱	۲۶	۱۴۹۱۰۰
ورزقان	۰	۰	۰	۰
هریس	۱	۷	۸	۲۱۰۰۰۰
هشترود	۱	۷	۷	۲۱۰۰۰

مأخذ- اداره کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی استان آذربایجان شرقی